

Tor Eriksson

**Some Investigations into
Finnish Unemployment Dynamics**

Tor Erikssons doktoraftandling *Some Investigations into Finnish Unemployment Dynamics* (Publications of the Research Institute of the Åbo Akademi Foundation, Åbo 1985) består af fem essays og et kort indledende og afsluttende kapitel. Der opstilles i det indledende kapitel to hovedformål med afhandlingen. For det første at fastlægge de bestemmende fakto-

rer for arbejdsløshedens struktur og dynamiske udvikling i Finland og for det andet at fastlægge årsagerne til den sekulære stigning i den finske arbejdsløshed. Afhandlingen indeholder væsentlige bidrag på begge disse områder.

Afhandlingen dokumenterer både Tor Erikssons beherskelse af nyere arbejdsmarkedsteori og hans evne til at nå frem til interessante empiriske resultater. Hovedvægten ligger i det empiriske arbejde, som styres af både indgående kendskab til og en kritisk holdning til den nye arbejdsmarkedsteori. Datagrundlaget i den empiriske analyse er dels offentliggjorte tidsserie data, dels ikke-offentliggjorte tidsserie data, som er udarbejdet med henblik på analysen og endelig et longitudinalt datasæt for arbejdsmarkedet i Åbo, som er opstillet og udviklet af forfatteren.

Kapitel 2 indeholder en kort oversigt over behandlingen af arbejdsløshed i den økonomiske teori. Gennemgangen er summarisk og tjener først og fremmest som en referenceramme for de efterfølgende mere empirisk anlagte kapitler.

Kapitel 3 indeholder en beskrivende statistisk analyse af arbejdsløshedens anatomi i Finland. Udviklingen over tid i den totale arbejdsløshedsprocent og i arbejdsløshedsprocenterne for forskellige undergrupper dekomponeres i en indstrømnings- og en varighedskomponent. På det aggregerede niveau udviser indstrømningsraten cykliske bevægelser omkring et stationært niveau. Det følger heraf, at den sekulære stigning i arbejdsløsheden i Finland kan henføres til en stigning i den gennemsnitlige varighed af arbejdsløshedsperioderne, og at stigningen i arbejdsløsheden derfor skal forklares af de faktorer, som ligger bag den stigende varighed. På et mere disaggregeret niveau findes det, at indstrømningsraten er tiltagende med stigende alder, og at den bliver mere jævnt fordelt over tiden. På det mere disaggregerede niveau findes det også, at varigheden er tiltagende med stigende alder, og at varigheden bliver mere ensartet over tiden for forskellige aldersgrupper, regioner og sektorer. Endelig konkluderer kapitel 3, at strukturarbejdsløsheden ikke har været stigende i Finland i de senere år.

Emnet i kapitel 4 er udviklingen for forskellige grupper på arbejdsmarkedet med hensyn til beskæftigelse, arbejdsløshed og bevægelser ind i og ud af arbejdsstyrken. Udviklingen i de enkelte gruppers erhvervsfrekvens og arbejdsløshedsprocent analyseres med brug af regressionsanalyser, som blandt de forklarende variable også inddrager de omfattende ændringer, som fandt sted i 1972 i lovgivningen vedrørende arbejdsløshedsforsikring og -bistand.

I kapitel 5 er formålet at præsentere nye skøn over den naturlige arbejdsløshed i Finland i perioden 1968-79. Metoden består i estimation af indstrømnings- og udstrømningsrelationer fra arbejdsløshed, som kombineret med en ligevægtsantagelse gør det muligt at beregne 5 alternative implicite estimater af den naturlige arbejdsløshedsprocent. Der findes en beskedent stigning i den naturlige arbejdsløshedsprocent over perioden, men kun et af estimaterne viser et spring op i 1972 sammenfaldende med de ovenfor nævnte ændringer i lovgivningen. Sammenlignet med estimater fra andre lande er de finske skøn lave med et maximum på 2.8 procent. Endelig findes for praktisk taget alle estimater og år, at den beregnede naturlige procent er lavere end den registrerede arbejdsløshedsprocent.

I kapitel 6 er datagrundlaget en longitudinal stikprøve på 523 personer, som afgik fra arbejdsløshedsregistret i Åbo i løbet af november 1983. Materialet indeholder oplysninger om baggrundvariable og om de foregående 4 års arbejdsmarkedshistorie. De analytiske emner i kapitlet er arbejdsløshedsperiodernes varighed og tilbagevenden (recurrence) samt hele det komplicerede spørgsmål om tilstandsafhængighed, d v s om sandsynligheden for at forlade arbejdsløshed afhænger af varigheden af den igangværende arbejdsløshedsperiode og af den afsluttede varighed og/eller af antallet af tidligere arbejdsløshedsperioder.

Det mest interessante resultat i kapitel 6 fra en arbejdsmarkedspolitisk synsvinkel er, at der ikke findes signifikante effekter fra arbejdsløshedsforsikrings-variable. Varigheden af ledighedsperioderne påvirkes positivt af alder, uddannelsesniveau

og af forekomst af sygdom. Varigheden påvirkes negativt af erhvervs erfaring og af midlertidig permittering som årsag til arbejdsløsheden. Erhvervs erfaring er også den dominerende variabel i forklaringen af overgangen fra arbejdsløshed til beskæftigelse. Endnu et vigtigt resultat er, at ikke mindre end ca 25 procent af bevægelserne ud af arbejdsløshed ikke er til beskæftigelse, men til en tilstand udenfor arbejdsstyrken. Endelig findes tilstandsafhængighed i form af en stærk påvirkning fra antallet af tidligere arbejdsløshedsperioder.

Afhandlingen peger på en række områder, hvor fortsatte studier af det finske arbejdsmarked vil være interessante i takt med, at yderligere data kommer til rådighed. På grund af manglende data er lønstruktur og -niveau ikke inddraget i analysen, hvilket selvsagt er af central interesse i en lille åben økonomi, uanset om man anlægger en keynesiansk eller en klassisk fortolkning af arbejdsløsheden. Også omfanget og betydningen af midlertidig permittering og eventuelle påvirkninger af bevægelserne på arbejdsmarkedet fra arbejdsløshedsforsikringen vil bedre kunne belyses, når bedre data bliver tilgængelige.

Sammenfattende indeholder Tor Eriksson's afhandling et væld af interessante empiriske resultater om det finske arbejdsmarkeds funktionsmåde, samtidig med at læseren får en grundig og pædagogisk indføring i væsentlige dele af den nyere arbejdsmarkedsteori. Afhandlingen vil være et uomgængeligt udgangspunkt for fremtidige studier af det finske arbejdsmarked og repræsenterer et værdifuldt bidrag til den nordiske arbejdsmarkedsforskning.

Professor *Peder Pedersen*
Nationaløkonomisk institut
Handelshøjskolen i Århus